

**DZIŚ W NUMERZE:**

Pastyłka z »Walmartu« str. 3

Wszystko dla mamy i noworodka str. 4

POP-ART - nie tylko o sztuce str. 5

Kierunek Wysokie Tatry str. 8

**SOBOTA**  
**21 LIPCA 2007**  
**NR 83**  
**ROCZNIK LXII**  
**CENA 6 Kč**  
tel.: 558 731 766  
faks: 558 740 044  
info@glosludu.cz



Petr Vaňek oraz Lukáš Ženatý, wiceprezydent Ostrawy (z prawej), oglądają auto, które wkrótce będzie produkowane pod Beskidami.

**Ciąża a upały**

**KARWINA (em)** - W czasie upałów przyszłe mamy muszą być ostrożniejsze. - *Ciąża to nie choroba, ale w czasie upałów ciężarne kobiety powinny stosować środki ostrożności, jak np. chodzić na serce - mówi Pavla Kováčková z oddziału ginekologiczno-porodowego szpitala w Karwinie Raju. Kobiety w ciąży znoszą bowiem źle wysokie temperatury, ciężko im oddychać, jest im duszno i słabo. Przyszłe mamy powinny zostawać w domu, w chłodzie, więcej odpoczywać (często, ale w małych ilościach, pić. Sale porodowe w karwińskim szpitalu mają klimatyzację, w pokojach częściej się wietrzy. Pielęgniarki zapewniają mamom komfort i higienę.*

**ZAKŁADY „HYUNDAIA“ W NOSZOWICACH:**

**Na początek - »i30«**

**OSTRAWA (mro)** - Pod tajemniczym oznakowaniem i30 ukrywa się seria wozu „Hyundai” (kategorii porównywalnej z Renault Megane, Citroen C3), który od przyszłego roku będzie produkowany pod Beskidami. W czwartek po raz pierwszy noszowicka HMMC zaprezentowała samochód na ostrawskim rynku, wywołując niemałe zdziwienie przechodniów. Wprawdzie była to maszyna wyprodukowana jeszcze w Korei, ale Petr Vaňek, rzecznik

firmy, nie ma żadnych wątpliwości, że „nasze” wozy będą wyglądać identycznie - kubek w kubek.

Podbeskidzki „hyundai” jest - jak mówi rzecznik - *opracowany do najmniejszego detalu, oszczędny (zużycie 4,1 l, na autostradzie do 5,5 l na 100 km), ma duży bagażnik (340 litrów), pasażerowie z tylnych siedzeń mają dla swoich nóg pełen komfort. O komforcie kierownicy z nastawianym fotelem i kierownicą (lusterkami z sensorem deszczu czy natężenia światła) nawet nie wspominał.*

Poduszek powietrznych jest też kilka. Na desce rozdzielczej, oprócz potrzebnych informacji podawanych na ekranach z ciekłych kryształów, jest też zintegrowany audiosystem. - *Wóz jest produkowany w 5 wersjach - dwóch na ropę i trzech na benzynę. Cena, w zależności od wyposażenia - już od 3 sierpnia, czyli inauguracji sprzedaży i30 - waha się od 340 do 520 tys. koron - powiedział „GL” Petr Vaňek.*

**ZA DWA TYGODNIE NA GOROLSKI ŚWIĘTO**

**W tym roku jubileusz**

**JABLONKÓW (hs)** - Przygotowania do Gorolskiego Święta idą pełną parą. W środę odbyło się spotkanie informacyjne, w którym wzięli udział przedstawiciele zaproszonych kół PZKO od Mostów po Wędrzynię. Omówiono regulamin imprezy, warunki sprzedaży, przepisy sanitarne i przeciwpożarowe. Szczególną uwagę zwrócono na potrawy, sprzedawane w czasie święta. - *Staramy się przygotować jadłospis gorolski, by na „Gorolu” nie podawano np. hamburgerów. Chcemy promować naszą tradycyjną kuchnię - zapowiedział Jan Rytko, prezes jablonkowskich PZKO-wców.*

Gorolski Święto promuje tradycję i folklor, idąc z duchem czasu. Ruszyły strony internetowe [www.gorolskiewieto.cz](http://www.gorolskiewieto.cz). Organizatorzy chcą również zainstalować kamerę internetową, dzięki której będzie można obejrzeć „Gorola” on-line.

Tak samo przed rokiem, organizatorzy zapraszają do Lasku Miejskiego już w piątek. Program nazwany „Nie jny z naši dzichty” jest ukierunkowany na młodych muzyków, śpiewaków i gawędziarzy. Autorem scenariusza jest Leszek Richter. Program poprzedzi koncert „Hradišťana”. Także w tym roku w piątek za wstęp do Lasku nie trzeba płacić. Ciekawie zapowiada się również nocny występ „Lipy” z Bratysławy.

Z sobotniego programu warto wyszczególnić chociażby litewski zespół „Wilia” z Wilna czy amerykański „CLOG”. Nie zabraknie naszych gorolskich zespołów. Sobotę tradycyjnie zakończy Karnawał Gorolski. W tym roku zagra na nim „Psio Crew” z Bielska-Białej. Organizatorzy starają się zapewnić pociąg, który o godz. 3 rano ruszyłby

z Nawsia i rozwoził uczestników aż po Bogumín.

Niedzielne Święto Gorolski rozpocznie o 10.30 w kościele parafialnym nabożeństwo w intencji imprezy oraz osób, które pomagały i pomagają w jej organizacji. - *Z okazji 60-lecia chóru Gorol odbyło się nabożeństwo ekumeniczne w nawiejskim kościele ewangelickim. Węc tym razem na nabożeństwo zaprosiliśmy również księży ewangelickich. Nie tworzymy sztucznych podziałów między ludźmi, staramy się żyć wzorowo po chrześcijańsku - mówi prezes Rytko. - Przyjazd zapowiedział również bp František Václav Lobkowicz. Zaśpiewa chór Gorol, a mamy nadzieję, że w nabożeństwie wezmą udział również inne zespoły góralskie.*

Tuż po nabożeństwie zaczną formować się na rynku korowód, który ruszy w południe do Lasku Miejskiego. Swoją obecność na niedzielnym święcie wstępnie zapowiedział premier Mirek Topolánek. Największą gwiazdą jubileuszowego Gorolskiego Święta z pewnością będzie słowacki zespół „Lučnica”.

**Temat: szkolnictwo**

**TRZYNIEC (hs)** - Chociaż środowisko spotkanie wicehetman woj. morawo-sląskiego Jaroslavy Wenigerovej z burmistrzem Trzynieca Věrou Palkovskou dotyczyło szkolnictwa, sprawę podjęcia trzynieckich polskich szkół potraktowano marginesowo. - *Rozmawialiśmy tylko o stanowiącym MSW, które zostało wysłane również m.in. Kongresowi Polaków oraz ZG Macierzy Szkolnej - powiedział „GL” V. Palkovská. - Temat poruszenia szkół analizowaliśmy globalnie, ponieważ problem zniżającej się liczby dzieci dotyczy całego województwa, nie tylko szkół narodowościowych.*

sprawy placówek szkolnych prowadzonych przez województwo. Poruszono kwestię budowy boiska koło szkoły specjalnej. Omawiano wysokość czynszu ustalonego przez zarząd miasta dla organizacji wojewódzkich, które wynajmują lokale miejskie. Zajmowano się również kształceniem dzieci niepełnosprawnych.

Poduszek powietrznych jest też kilka. Na desce rozdzielczej, oprócz potrzebnych informacji podawanych na ekranach z ciekłych kryształów, jest też zintegrowany audiosystem. - *Wóz jest produkowany w 5 wersjach - dwóch na ropę i trzech na benzynę. Cena, w zależności od wyposażenia - już od 3 sierpnia, czyli inauguracji sprzedaży i30 - waha się od 340 do 520 tys. koron - powiedział „GL” Petr Vaňek.*

**CORAZ LEPSZA SYTUACJA NA WOJEWÓDZKIM RYNKU PRACY**

**OSTRAWA (opr. mro)** - Rozwój sytuacji na rynku pracy województwa morawo-sląskiego przeszedł najsmielsze oczekiwania specjalistów ds. zatrudnienia. W regionie jest obecnie zarejestrowanych najmniej bezrobotnych od 1998 r. W czerwcu o pracę ubiegało się 68 tys. osób. Stopa bezrobocia spadła do 10,7 proc.

Zeby nie było tak różowo, należy dodać, że nasze województwo pod względem wysokości stopy bezrobocia plasuje się na drugiej pozycji w całej RC. Pierwsze miejsce zajmuje województwo usteckie. Dla porównania podajmy, że w całej RC stopa bezrobocia obniżyła się do 6,3 proc.

Dobra sytuacja w województwie - zdaniem rzeczniczki Urzędu Pracy w Ostrawie, Svatavy Baďurovej - to efekt powstania nowych miejsc pracy spowodowany zagranicznymi inwestycjami,

a także stabilizacją dotychczas działających na rynku firm. Na to nakłada się jeszcze jedno zjawisko - migracji za chlebem. I choć dane na ten temat zbierane są tylko przez ostrawski Urząd Pracy, świadczy to o istniejących tendencjach.

**Spadająca stopa**

W pierwszym półroczu 2007 r. wyjechało z Ostrawy za pracę 265 osób prowadzonych w ewidencji urzędu pracy, czyli o 77 osób mniej niż w 2006 roku i najmniej od momentu podjęcia obserwacji. Najbardziej dramatyczny był rok 2005, gdy opuściło Ostrawę pół tysiąca zarejestrowanych bezrobotnych. Teraz migrują przeważnie młodzi w wieku 25-30 lat. Z danych urzędów wynika, że 67 z tych, którzy zdecydo-

wali się wyjechać z Ostrawy, znalazło pracę w Pradze. 110 zdecydowało się na emigrację do krajów Unii Europejskiej. 25 z nich znalazło pracę w W. Brytanii, 12 - w Hiszpanii, reszta we Włoszech, Irlandii, Holandii i na Słowacji.

Powróćmy na wojewódzki rynek pracy. Obecnie wzrasta popyt na pracowników. Urzędy rejestrują blisko 10 tys. wolnych miejsc pracy. Oznacza to, że na jedno wolne miejsce przypada mniej niż 8 ubiegających się o stanowisko.

Najgorsza sytuacja na rynku pracy jest w Karwińsku. Tu, pomimo stopniowego obniżania się, stopa bezrobocia nadal sięga 15 proc. Przekłada się to na 14 osób ubiegających się o jedno miejsce wolne, co jest najwyższym wskaźnikiem w województwie.

ciąg dalszy na str. 2

**CENTRUM OPEN OKNA DRZWI** [www.centrumopen.cz](http://www.centrumopen.cz)

**profesjonalna wymiana okien**

**ZAWSZE NAJLEPSZE CENY!**

**774 287 750** **800 100 194**

Cieszyn, ul. Zamkowa 2, Most Przyjaźni wjazd do Czech - po polskiej stronie **bezpłatna linia** Slezská Ostrava, ul. Těšínská 96/42

**STONAWSKI ODPUST - 22. 7. 2007**

Kościół p/w Marii Magdaleny - Kapela górnicza  
8.00 Msza w języku czeskim, 10.00 Msza w języku polskim  
16.00 Uroczysty koncert - solista Klemens Słowioczek wraz z gośćmi.  
połączone chóry PZKO Stonawa i Sucha Górna, organy - Kamil Novák

Park PZKO: 9.00 Kapela Karla Holecgo  
14.00 Program estradowy: Mazoretki DDX i kapela górnicza  
16.00 Kapela Karla Holecgo  
20.00 Dyskoteka  
22.00 Fajerwerki  
LUNAPARK, atrakcje odpustowe



KIEDYŚ OJCOWIE MOGLI ZOBACZYĆ SWOJE DZIECKO NAJWYŻEJ PRZEZ OKNO, DZIŚ MOGĄ TOWARZYSZYĆ PARTNERCE PRZY PORODZIE

## Wszystko dla mamy i noworodka

Obraz sal porodowych oraz stosunek lekarzy i położnych do rodzących zmienił się w ostatnich latach nie do poznania. Kobieta ma prawo wyboru miejsca narodzin swojego dziecka, czyli szpitala, który proponuje nowoczesne techniki rodzenia. Nikogo już nie dziwi poród rodzinny czy rodzenie bez bólu z zastosowaniem znieczulenia zewnątrzoponowego. Bardzo popularne stały się też ostatnio szkoły rodzenia, przygotowujące przyszłe mamy do porodu oraz opieki i pielęgnacji nad noworodkiem.

Wszystkie te kryteria spełnia Szpital z Polikliniką w Karwinie Raju. Jego oddział położniczo-ginekologiczny może pochwalić się nie tylko nowoczesnym wyposażeniem, ale przede wszystkim wzrostem liczby narodzin. Przypominamy, iż w roku 2006 urodziło się tutaj 1050 maleństw, w tym roku, według szacunkowych danych pierwszego półrocza, liczba ta powinna wzrosnąć do 1200. Boom ten przypisują wprawdzie położnicy kwestii odłożonych narodzin, czyli zjawisku tzw. echa demograficznego z lat 70., innego zdania są jednak panie, które właśnie w tej lecznicy zdecydowały się urodzić swojego potomka. Twierdzą bowiem, iż mogą tutaj liczyć na fachowość, życzliwość i serdeczność personelu.

### Szkoły świadomego rodzenia

– Prowadzone przez nasze położne zajęcia w czterech szkołach rodzenia – w Karwinie, Orłowej, Cz. Cieszylinie i Boguminie – cieszą się sporą popularnością – mówi MUDr Roman Lipka, zastępca ordynatora oddziału położniczo-ginekologicznego. – Przyszłe mamy oraz towarzyszące im osoby – mężowie lub ktoś najbliższy z rodziny – dowiadują się, jak wygląda poród. Wszystkie etapy poznają krok po kroku. Spotkania poświęcone są pielęgnacji i opiece nad noworodkiem oraz ćwiczeniom gimnastycznym i relaksacyjnym. W miastach, które dysponują basenem, ćwiczenia odbywają się także w wodzie. Spotkania kończą się zwiędaniem traktu porodowego, oddziału położniczego i noworodkowego.

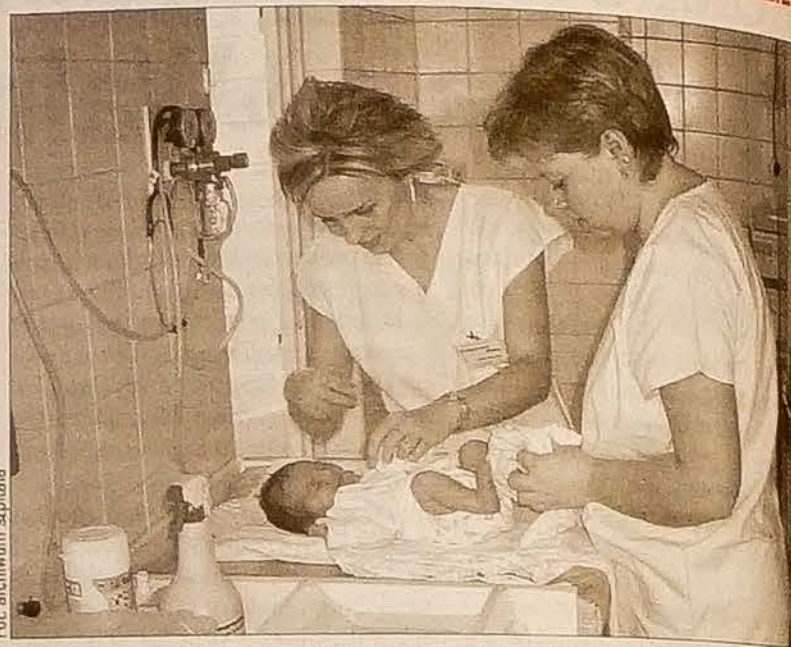
Do zajęć w szkołach rodzenia nikogo się nie namawia. Jak twierdzi jednak mój rozmówca, na porodówce na pierwszy rzut oka widać, która pacjentka uczestniczyła w zajęciach. Ona inaczej podchodzi do sytuacji. Wie, co ją czeka i jaki jest tego sens. Potrafi myśleć nie tylko o sobie, ale także o dziecku. Przecież to nie tylko ona czuje ból, ten mały rodzący się człowiek też ma zdolność odczuwania. Stres, krzyki, ostre światło to dla niego żadna przyjemność. Bezplatne zajęcia w szkole rodzenia najlepiej rozpocząć pod koniec drugiego lub w trzecim trymestrze ciąży.

### Rodzić we dwoje

Przed kilkunastu laty tatusiowie mogli zobaczyć swoje dziecko najwyżej przez okno, jeśli pozwolił im na to personel szpitala, dziś mogą towarzyszyć swoim partnerkom przy porodzie. Ci, którzy tak uczynili (w karwińskim szpitalu 40–50 proc. rodzących kobiet życzy sobie mieć przy sobie ojca swojego dziecka) zapewniają, że to największe szczęście, jakie mogło ich spotkać. Byli bowiem świadkami narodzin. – Bardzo popularne są tzw. sesje zdjęciowe dokumentujące przyjście na świat maleństwa. I właśnie w tym cudownym momencie zdarza się, że niektórzy ojcowie są tak bardzo zdernerwowani, iż zapominają złożyć w aparatach fotograficznych nowe baterie lub też stoją w bezruchu, zapominając w jakim celu trzymają w ręku aparat czy kamerę – śmieje się MUDr R. Lipka. – Bardziej odważnych namawiamy do przecięcia pępowiny dziecka. Tutaj kończy się

zabawa. Wielu bowiem ojców właśnie w tym momencie stchórzy. Są jednak śmiałowci, którzy chcą np. na pamiątkę zabrać łóżko lub kawałek pępowiny, aby później, zgodnie z pogańskimi zwyczajami, zakopać je pod dębem. Podobnych „dowcipów” podczas porodu jest wiele. Lecz nie o to chodzi. Sam poród jest najważniejszym momentem w życiu człowieka i musi podchodzić do niego bardzo poważnie tak personel medyczny, jak i, oczywiście, rodzica. Nie zapominajmy o tym, iż na porodówce zdarzają się sytuacje niesłychanie dramatyczne, o których lepiej nie wspominać.

Rajecka placówka zdrowia jest przyjazna mamie i dziecku. Prowadzi porody rodzinne. Ojcowie lub towarzyszące osoby – matka, siostra, najbliższa przyjaciółka – mogą przebywać z rodzącą cały czas. – Na obecność męża przy porodzie decydowały się dawniej najczęściej kobiety z wyższym i średnim wykształceniem. Dziś wykształcenie nie ma tu najmniejszego znaczenia. Podczas porodu obecny jest tak samo robotnik, jak i urzędnik – mówi mój rozmówca. – Obecność przy porodzie bliskiej osoby to ogromna pomoc dla rodzącej. Często czuje się on samotna i opuszczona w obcym otoczeniu, co jeszcze bardziej potęguje jej ból. Porody w towarzystwie męża są szybsze, lżejsze, notujemy mniej powikłań. Poziom stresu rodzącej jest obniżony, kobieta rozluźnia się psychicznie i fizycznie, dziecko ma lepsze warunki przyjścia na świat. Na podstawie własnych obserwacji mogę powiedzieć, że obecność męża przy porodzie ma bardzo istotny wpływ na kształtowanie się więzi uczuciowej z żoną i dzieckiem. Mężczyzna już od samego początku jest bardzo związany z maleństwem, a jego obecność przy porodzie, wbrew powszechnym opiniom, wcale nie zraża go do kobiety. Wręcz przeciwnie, często wyzwalają się w nim uczucia opiekuńcze.



Najwięcej „pracy” miały karwińskie akuszerki w maju br. Na świat przyszło tutaj bowiem 116 dzieci.

### Ze znieczuleniem

W salach: przedporodowej, porodowej oraz w salce gimnastycznej kobiety mogą się swobodnie poruszać, wychodzić na korytarz, siedzieć na dużej pilce rehabilitacyjnej, kąpać się pod prysznicem albo w wannie do masażu, korzystać ze sprzętu i urządzeń terapeutycznych, słuchać muzyki. Sam poród, podczas którego kobietom proponuje się aromaterapię, przebiega na łóżku o specjalnej konstrukcji, umożliwiającej rodzenie w pozycjach leżącej, półleżącej lub siedzącej. Pacjentka sama orientuje się szybko, w jakiej pozycji jest jej najwygodniej. Szpital stosuje też m.in. porody odbywające się w znieczuleniu zewnątrzoponowym.

– Rocznie wykonujemy ich ok. 10–15 proc. Może z nich skorzystać każda kobieta, która wyrazi takie życzenie. Znieczulenie zewnątrzoponowe, czyli regionalne łagodzenie bólu podczas porodu, ma tę przewagę nad innymi formami analgezji, że jest zabiegiem prostym i mało toksycznym. Jest coraz powszechniej stosowane we wszystkich szpitalach, ponieważ uchodzi za bardzo bezpieczne nie tylko dla rodzącej, ale także dla dziecka, w przeciwieństwie do podawanych dożylnie leków usmierzających. Kobiety, które zostaną zakwalifikowane przez anestesjologa, muszą przejść odpowiednie badania. Są wcześniej przygotowywane. Decyzja należy zawsze do pacjentki. Nie uszczęśliwiamy nikogo na siłę – informuje MUDr R. Lipka. – Czasami w położnictwie zdarzają się sytuacje, gdy naturalny poród może zagrażać zdrowiu, a nawet życiu matki lub dziecka. Jedynym ratunkiem jest wtedy wydobycie dziecka z łona kobiety metodą operacyjną, zwaną potocznie cesarskim cięciem. Takich zabiegów mamy w naszej placówce rocznie ok. 18–20 proc. Z ubolewaniem trzeba przyznać, że jest to liczba bardzo duża. Trend ten dotyczy jednak nie tylko naszego szpitala, ale wszystkich oddziałów położniczych w republice. Jest to zjawisko negatywne, które jest dokładnym obrazem zmian w sztuce rodzenia jakie zachodziły i zachodzą w krajach Europy Zachodniej i w USA przez ostatnie trzydzieści lat. Wymieniać przyczyny wzrostu liczb cięć cesarskich wykracza jednak poza zakres obecnej rozmowy.

### Przyjazny dziecku

Chociaż karwińska lecznica dopiero ubiega się o tytuł „Szpital Przyjazny Dziecku”, nadawany przez Światową Organizację Zdrowia, już teraz spełnia wszystkie warunki opieki nad matką i dzieckiem, które w tym zakresie wytycza program WHO, w tym wymagane karmienie noworodków piersią.

– Od momentu przyjścia dziecka na świat praktycznie nie oddzielają się go od matki (wyjątek stanowią kobiety po cesarskim cięciu). Najpierw jest kładzione na jej brzuchu, potem na chwilę zabiera się do kącika pediatrycznego. Na sale położnicze dziecko przewożone jest z matką i nie zostają się przez całą dobę. System ten mamy znają pod nazwą rooming-in. To jest bardzo istotne i dla psychiki dziecka, i dla psychiki matki. Kobieta po porodzie jest zestresowana, zmęczona. Kontakt z dzieckiem powoduje, że cały trud, który wniosła w poród, jest zrekompensowany – mówi MUDr R. Lipka.

Na oddziale położniczym znajduje się szesnasto- i czterolóżkowych pokoi. Panie, które wolą mieszkać w pojedynkę i stać je na taki luksus, mogą sobie za 400 Kč na dobę wynająć pokój zwany tu nadstandardowym (z własnym zapleczem sanitarnym, telewizorem, telefonem, fotelami). Nie ma już tutaj więziennej izolacji, tak dokuczliwej dla kobiet, które wchodzą na porodówkę tracąc kontakt ze światem zewnętrznym. Z mężem lub rodzicami mogły co najwyżej porozmawiać przez telefon, jeżeli akurat był czynny i jeżeli miały siłę, by do niego dojechać. Teraz najbliżsi mogą odwiedzać codziennie.

Jak już wspominałam na wstępie, w karwińskiej porodówce przechodzi na świat coraz więcej dzieci. Wynika z tego, że rodzą tutaj kobiety nie tylko z samej Karwiny, ale także okolicznych miejscowości. Dlaczego, właśnie w tym szpitalu decydują się one urodzić swoje maleństwo? – pytam MUDr Roman Lipkę. – Wiele kobiet przyjeżdża do nas z dużych miast, m.in. z Ostrowi, Opawy, Nowego Jiczyna, ale także z Hawierzowa, Orłowej, Boguminy, Rychwałdu czy Cz. Cieszyne. Z analizy ankiet, które wypełniają mamy opuszczając naszą lecznicę, wynika, iż odpowiadają im przede wszystkim metody porodu i rodzinne zaplecze szpitala oraz chęć opieki zespołu medycznego. Warto też przypomnieć, iż dysponujemy odpowiednim sprzętem pozwalającym na udzielenie właściwej pomocy, tak mamom, jak i noworodkom. W najbliższej przyszłości szpital wzbogaci się m.in. o jedyną w tym regionie trójwymiarową najnowszą generację ultrasonografu, który umożliwi bardziej szczegółowo przeprowadzić diagnostykę prenatalną, którą już przeprowadzamy, włączając ją do zabiegów amniopunkcji (pobranie płynu owodniowego). Stawiamy sobie za cel stworzyć jak najbardziej rodzinną atmosferę na oddziale, aby mamy czuły się tu dobrze i mile wspominały ten najważniejszy moment w ich życiu.

## »Melodia« w Dolomitach

Chór żeński „Melodia” z Nawsia, pracujący pod dyrekcją Aleksandry Zeman, wyjechał pod koniec czerwca na międzynarodowy festiwal chórów w mieście Alta Pusteria we włoskich Dolomitach. W festiwalu uczestniczyło 99 chórów z całego świata, w tym aż 16 zespołów z Republiki Czeskiej.

„Melodia” zaprezentowała na festiwalu repertuar bardzo różnorodny. Zaśpiewała m.in. utwory: „La Carità” G. Rossiniego (solo: Aleksandra Morcinek – śpiew, Magdalena Szwanda – fortepian), „Hlasání pasaček” B. Martinů (Bronisława Nowak), „Moja piosnkę” J. Świdra, „Etiudę” F. Chopina (B. Nowak, Dorota Kurek i M. Szwanda) czy „Beskidy” O. Żabki (B. Nowak).



Chór „Melodia”

Najważniejsze występy dała „Melodia” w San Candido, w sali im. J. Rescha, gdzie oprócz nawiejskiego chóru zaśpiewały trzy chóry żeńskie: egzotyczny zespół z Korei w przepięknych narodowych strojach, zespół kameralny z Włoch oraz chór „Clavis Cordium” z Czech. Drugim ważnym koncertem był występ w ekskluzywnej Sali Gustava Mahlera w Grand Hotelu w Dobbiaco. Tu zaprezentowało się na wieczornym koncercie 13 zespołów z RC, Włoch, Litwy, Łotwy i Izraela (m.in. chór dziecięcy „Fere Angeli” z RC).

Występy „Melodii” zostały wysoko ocenione nie tylko przez publiczność gromkimi oklaskami. Wielkie uznanie wyrażali również zawodowi muzycy: m.in. Elisa Ulian – włoska śpiewaczka, pianistka, dyrygent i kompozytor, która z podziwem wyrażała się o pięknym brzmieniu chóru, interpretacji utworów, doborze repertuaru i wysokim poziomie solistów. W zadziwienie wprawił ją fakt, że „Melodia” nie jest chórem zawodowym.

Pobył w Dolomitach dostarczył nawiejskim chórzystkom nie tylko niezapomnianych przeżyć artystycznych, miłych spotkań z ludźmi z egzotycznych krajów, ale także był swego rodzaju wytchnieniem po bardzo pracowitym dla „Melodii” okresie (obchody jubileuszu, nagranie płyty, udział w koncercie w ramach przewodnictwa doktorskiego dyrygentki A. Zeman).

– Wszystkie panie, które chętnie śpiewają i lubią zwiedzać świat, serdecznie zapraszamy do włączenia się w działalność chóru! Nowy sezon artystyczny rozpoczynamy w pierwszy czwartek września o godz. 16.00 w Domu PZKO w Nawsiu. A będziemy przygotowywać m.in. program na międzynarodowy konkurs chórów i cykl polskich pieśni z repertuaru Państwowego Zespołu Pieśni i Tańca „Mazowsze” – powiedziała redakcji dyrygent A. Zeman.

Opr. (kor)

TURYSTYCZNE PROPOZYCJE (TUŻ) ZA GRANICĄ

# Ustrońskie trasy

Ustroniu znany jest przede wszystkim jako uzdrowisko, ośrodek wczasowy i wypoczynkowy. Miasto przyciąga także osoby preferujące aktywną turystykę. W okolicach Ustronia przebiega bowiem wiele szlaków turystycznych, których warto wybrać się na plesze wędrówki. Najwyższe szczyty w okolicach Ustronia to Wielka i Mała Czantoria (995 i 866 m n.p.m.), Równica (884 m) oraz Orłowa (813 m).

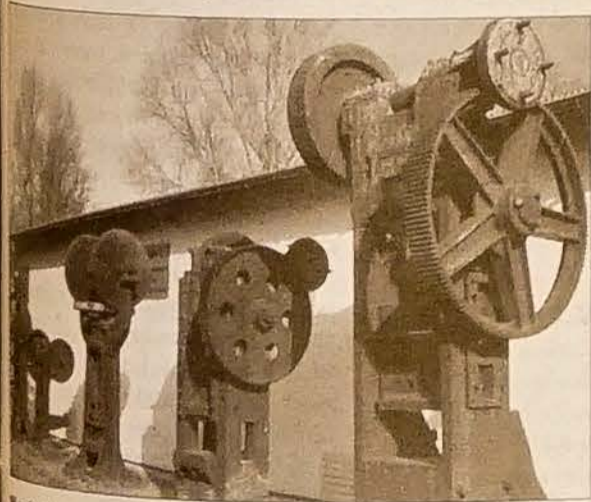
Zdaniem językoznawców nazwa „Ustron” pochodzi od miejsca rzeźniczego, ustronnego, leżącego „za stronie”. Natomiast według przekazów legendarnych właśnie tu, nad brzegiem Wisły, jeden z oddziałów tatarskich miał spalić w 1241 r. kilkuset polskich jeńców, skąd poszła nazwa *ustrina* lub *ustrim*, tzn. pogorzelsko z ciał ludzkich.

## Ślady historii

W 2. połowie XVIII w. odkryto tu pokłady rudy żelaza, co doprowadziło do otwarcia pierwszej huty w Księstwie Cieszyńskim. Od tej pory Ustron rozwijał się jako ośrodek przemysłowy. W XIX w. odkryto też właściwości lecznicze wody, ogrzewanej bogatym w związki siarki piętrem wielkopieczowym. Przy dotychczasowych warunkach klimatycznych spowodowało to popularyzację Ustronia jako miejscowości uzdrowiskowej. Po otwarciu nowej huty w Trzyniecu, do której przeniesiono wiele wydziałów z Ustronia, ustronskie hutnictwo zaczęło podupadać, a w 1897 roku całkowicie wygaszono ostatni wielki piec. Od tej pory Ustron rozwijał się wyłącznie jako miejscowość uzdrowiskowa i wypoczynkowa.

Ustron jest dziś jednym z najważniejszych ośrodków turystyczno-wypoczynkowych w Beskidzie Śląskim, a jako jedyny posiada status uzdrowiska.

W Muzeum Ustrońskim im. Jana Jasockiego zgromadzono eksponaty dotyczące hutnictwa i kuźnictwa, fotografii i sztuki oraz leczenia uzdrowiskowego. Muzeum znajduje się w Ustroniu przy ul. Hutniczej 2, w zabytkowym budynku dawnej huty „Klemens”. Placówka ta została założona w 1986 r. Znajdują się w niej zabytkowe eksponaty związane z hutnictwem i kuźnictwem oraz skansen przemysłowy i miniczny. W tegorocznym sezonie



W ustrońskim muzeum zgromadzone są m.in. eksponaty dotyczące hutnictwa i kuźnictwa.

Ustron atrakcją w Muzeum Ustrońskim jest wystawa „Być kobietą...”, przedstawiająca dawne ubiory i doświadczenia. Ekspozycja urzeka ogromną ilością zaskakujących i uroczych przedmiotów. Wśród nich można znaleźć coś ciekawego nie tylko dla pań, ale i... dla panów. W muzeum ustronskiego warto odwiedzić również jego oddział regionalny „Stara Zagroda”, które mieści się w tradycyjnej góralskiej zagrodzie pochodzącej z 1768 r. W miesiącu warto zobaczyć zabytkowe kościoły, szczególnie drewniane.

niany kościół św. Anny w Ustroniu Nierodzimiu z 1796 r.

## Ustrońskie szlaki

Oprócz przepięknych górskich krajobrazów ustronskie trasy mają do zaoferowania także inne atrakcje: smaczne jedło w góralskich karczmach, uroczę doliny, wąwozy, polany i górskie potoki. Najwyższy szczyt w okolicach Ustronia to Wielka Czantoria, na którą prowadzi szlak również z czeskiej strony granicy – z Nydku. Z Czantorii można zjechać kolejką linową (około 2 km pod szczytem) do Ustronia Polany. Od końca 2006 roku funkcjonuje tam nowa, wyprzęgana, czteroosobowa kolej. Z samego Ustronia można wybrać się nie tylko na Małą i Wielką Czantorię, ale też np. na Orłową czy Równicę. Na Równicę dotrzemy czerwonym szlakiem wychodząc przy stacji PKP Ustron Zdrój. Jest to łatwa trasa, trwa ok. 1,5 godz. Szlak prowadzi do schroniska PTTK, na miejscu są też punkty gastronomiczne, parking dla samochodów oraz przystanek PKS. Ponieważ jednak jest to miejsce łatwo dostępne dla zmotoryzowanych turystów, panuje tam zwykle gwar i ruch. Chociaż z parkingu rozciąga się już ładny widok na okolicę, warto udać się na sam szczyt Równicy (prowadzi tam żółty szlak). Spod schroniska PTTK można iść na Orłową, Błatnią czy do Brennej. Prowadzi stamtąd też szlak do przystanku Ustron Polana. Na południowym stoku Równicy, w Ustroniu Zawodziu, znajduje się Leśny Park Niespodzianek. Na rozległym terenie parku można podziwiać, karmić, głaskać dziką zwierzynę. Największą atrakcją jest stacja ptaków drapieżnych obsługiwana przez sokolników.

## Którędy

Najprościej – przez góry: z Nydku na Czantorię. Oczywiście można też samochodem, lub autobusem PKS z Cieszyna do centrum Ustronia albo pod Czantorię. Pozostaje jeszcze pociąg z Cieszyna (z przesiadką w Golezowie) do stacji Ustron Polana (stamtąd prosta droga na Czantorię – pieszo lub kolejką).

## Warto wiedzieć

- \* Miejska informacja turystyczna znajduje się na ustroniskim rynku, czynna jest od poniedziałku do piątku w godz. 8.30–17.00, w sobotę od 8.30 do 13.00.
- \* Turystom, chcącym wybrać się w góry okolic Ustronia polecamy stronę internetową: [www.beskidslaski.pl](http://www.beskidslaski.pl)
- \* Kolej linowa na Czantorię czynna jest w godz. 8.30 – 19.30.
- \* Muzeum Stara Zagroda czynne jest tylko w okresie wakacji i ferii zimowych. (em)



Witam ponownie w świecie taśmy celuloidowej! Dziś – zgodnie z obietnicą – oprócz tradycyjnej porcji nowości filmowych czeka na nas portret jednego z pierwszych mistrzów kina.

– Symfonia grozy” (1922). Pierwotnie film miał być adaptacją „Draculi” Brama Stokera, filmowcom nie udało się jednak uzyskać pozwolenia na ekranizację powieści. Murnau zmienił więc imiona głównych postaci oraz kilka szczegółów fabuły. Film miał wprost fenomenalne powodzenie, co jeszcze bardziej rozjuszyło właścicieli praw autor-



Friedrich Wilhelm Murnau

skich – sąd zdecydował, że wszystkie kopie mają zostać zniszczone. Na szczęście w tym wypadku zaszwankowała niemiecka dokładność, po czasie historykom kina udało się wyciągnąć na światło dzienne zakurzone pudła z filmami i dziś możemy znowu cieszyć się tym dziełem. W 2000 roku powstał film „Shadow of the vampire” oparty na mistyfikacji twierdzącej, iż głównym aktorem był prawdziwy wampir, któremu Murnau pozwolił dla dobra sztuki wyssać całą ekipę filmową.

Murnau był jednym z przedstawicieli niemieckiej szkoły ekspresjonistycznej (lata 20.), która do dziś cytowana jest na tysiąc sposobów w teledyskach oraz filmach (przypomnieć można teledyski „Otherside” Red Hot Chili Peppers, czy też „Radio Ga Ga” grupy Queen), jednym z najbardziej znanych adoratorów tej grupy jest Tim Burton – reżyser „Batmana”, „Edwarda Nożycorękiego” czy też „Gnijącej Panny Młodej”. Typowymi cechami owej szkoły była bardzo mocna, teatralna stylizacja obrazu, głęboki symbolizm oraz mistyczna tematyka.

Murnau był jednym z pierwszych filmowców, który rozruszał statyczną dotychczas kamerę, rozpowszechnił także wykorzystanie zoomu. Był człowiekiem niesamowicie pilnym – gdy zaczął nudzić się w Niemczech (zrealizował tam na przykład filmy „Faust” oraz „Świętoszek”), przeniósł się do USA, aby mógł kręcić filmy dźwiękowe. W Stanach jednak szybko zniechęcił go brak swobody artystycznej, ogra-

## 3 smakołyki niemieckiego ekspresjonizmu

Nosferatu – jeden z pierwszych horrorów. Film tysiącokrotnie cytowany, lektura obowiązkowa dla każdego reżysera kina grozy. Dzisiaj posiada już status własności publicznej, można go obejrzeć w całości (choć jakość nie-ten-tego) na serwerach [video.google.com](http://video.google.com) oraz [youtube.com](http://youtube.com).

Gabinet Doktora Caligari – najczystszy bodajże przykład szkoły ekspresjonistycznej. Domy, drzewa, meble – wszystko wykonane jest z czarno-białego kartonu o prawie kubicznych kształtach, bardzo wyraźnie ucharakteryzowani aktorzy poruszają się w nierzeczywistym świecie, w którym nie funkcjonują zwykłe zasady optyki i perspektywy.



Kadr z filmu Nosferatu.



Kadr z filmu Metropolis.

Metropolis – fantastyczna (aczkolwiek lewicująca) opowieść o utopijnym mieście, w którym panują głębokie podziały klasowe. Syn jednego z przywódców elity schodzi do podziemia, by przywrócić się życiu robotników. W międzyczasie szalony naukowiec buduje kobietę-robotę, który ma mu pomóc w zdobyciu władzy. Monumentalne kulisy oraz efekty, które wywiewały wówczas z butów oszołomionych widzów.

niczanej przez warunki dużych wytwórni. Chociaż każdy jego film był bardzo doceniany przez krytykę i publiczność, nie udało mu się drugi raz powtórzyć przełomu w stylu „Nosferatu” – można powiedzieć, że na zawsze już pozostał klasykiem kina niemego.

Friedrich W. Murnau zginął 11 marca 1931 roku w wypadku samochodowym.

## Internetowa rewolucja

Ostatnio w wirtualnej przestrzeni szerzyć się zaczęły pogłoski o kilku ciekawych projektach multimedialnych – duże firmy wydawnicze podpisują umowy z serwerami albo producentami programów, zaś dla szarego użytkownika ma to ten niezaprzeczalny plus, iż może się doczekać za darmo rzeczy, które jeszcze do niedawna musiał kupować albo cichaczem podkraść z Internetu.

Największe nadzieje można na razie wiązać z projektem [www.vuze.com](http://www.vuze.com). Powstał on na fundamentach programu Azureus, który umożliwiał ściąganie filmów, muzyki i gier (najczęściej pirackich). Vuze oprócz tych starych funkcji jest wyposażony w przeglądarkę stale poszerzanej bazy danych z płatnymi oraz darmowymi filmami i teledyskami. Do projektu dołączyła brytyjska sieć telewizyjna BBC, która ma w planie udostępnić swoje archiwa – najprawdopodobniej fani seriali komediowych oraz dokumentów będą mogli za darmo ściągać całe serie. W najbliższym czasie do umowy przystąpić mają podobno kolejne stacje i sieci. Różnica między tym projektem a serwerami typu Youtube polega na tym, że użytkownik nie widzi filmu tylko w przeglądarce, ale może go sobie zapisać w komputerze, a większość filmów posiada dźwięk i obraz wysokiej jakości. Jeżeli więc ktoś chciałby obejrzeć Nosferatu na odpowiednim poziomie, to film ten od kilku dni można legalnie i darmowo ściągnąć także z [vuze.com](http://vuze.com).

## Świeże pułeczki

Szklana pułapka 4.0 (Die Hard 4.0) – John McLane (Bruce Willis) to już kultowa postać kina akcji. W zeszłych odcinkach ratował kolejno wieżowiec, lotnisko, całe miasto – tym razem przyszła pora pomóc Stanom Zjednoczonym. McLane się rozkręca, ale chyba nie może już iść wyżej, bo drugiego „Armageddonu” nakręcić nie mogą.

Kłątwa złotego kwiatu (The Curse of the Golden Flower) – kolejny film reżysera „Domu latających sztyletów”. Pompatyczne widowisko z dość podkolorowanych



Z filmu Kłątwa złotego kwiatu.

dziejów chińskiego cesarstwa. Baśń o okrutnym cesarzu i jego żonie, która nakłoni swego syna, by zgładził imperatora. Film bynajmniej nie ambitny, jedyną przeszkodę w odbiorze może stanowić plejada twarzy chińskich bohaterów, która dezorientuje po czasie część europejskich widzów. Poza tym efektowne sceny walki z porządym „szszszsz” i „ciach” jak na kung-fu przystało, dziesiątki tysięcy statystów oraz morze kwiatów, jedwabiu, czerwieni i żółci.

Inland Empire – najnowszy film Davida Lyncha, czyli gratka dla miłośników rozbudowanej fabuły oraz mrocznej tajemnicy. Ciekawostką stanowi fakt, iż film powstawał częściowo w Polsce (konkretnie w Łodzi, w której Lynch się kocha od jakiegoś już czasu), a na liście plac pojawia się kilka znajomych nazwisk – między innymi Krzysztof Majchrzak i Karolina Gruszka.

Tyle było kina. Za dwa tygodnie wrażenia audio – przedstawimy kapelę Ador Dorath i wysłuchamy nowych płyt.

Rubrykę przygotował: **DAREK JEDZOK**

# Telewizja

## SOBOTA 21 LIPCA

### TVP 1

6.10 Warto kochać (s.) 7.00 Dzień dobry w sobotę 7.30 Rok w ogrodzie 8.00 Wiadomości 8.15 Berie Indiana, czyli Dziwne Miasteczko 8.35 Były sobie odkrycia - Stephenson 9.05 Ziarno 9.40 Kodolamczak 10.05 Szkoła złamanych serc 10.55 89 PLUS - młodość, pasja, skauting 11.15 Lowcy przygód - Wielkie zarcie 11.55 Świętokrzyski Park Narodowy 12.45 Budzimy do życia - Rafał 13.00 Wiadomości 13.10 Dziennik słoń 13.40 07 zgłoś się - Wagon pocztowy (s.) 14.50 Śmiechu warte 15.10 Sąsiedzi - Sposób na tremę (s.) 15.35 Gwiazdy w Gdańsku 16.00 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Celownik 17.35 Kraków w Gdańsku - XII Festiwal Gwiazd w Gdańsku 18.25 Faceci do wzięcia (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Gwiezdne wrota 22.20 Świadeństwo prawdy 0.00 Kojak (s.) 1.40 Wiedźma.

### TVP 2

6.40 Echa Panoramy 7.10 Dziwne przygody koziołka Matolka - Napad na dylizans 7.25 Spróbujmy razem 7.50 Czerdziestolatek (s.) 8.50 Pytanie na śniadanie - lato 10.45 Wokół Sycylii 11.50 Przygoda na Mariensztacie 13.30 Święta wojna 14.00 Familiada (teleturniej) 14.30 Złotopolscy (s.) 15.05 Międzynarodowy Festiwal Sztuki Cyrkowej w Massy 16.00 Na dobre i na złe (s.) 16.55 Duże dzieci 17.45 Z Dwójką bezpieczniej 18.00 Program lokalny 18.25 Starter 18.45 Panorama 19.10 Europa da się lubić - Słub i co dalej? 20.05 XI Międzynarodowy Festiwal Piosenki i Kultury Romów - Tu nasz kolorowy świat 22.45 Słowo na niedzielę 23.00 Panorama 23.25 Sport-telegram 23.30 Kłątwa 1.05 Miasteczko Twin Peaks.

### TV KATOWICE

5.49 Uwierz w dokument 6.40 Niepokonani 7.04 Rozmówki wschodniograniczne 7.30 Kurier 7.45 Aktualności 7.50 Z życia bocianów 7.55 Serial 8.45 Atelier 9.01 Medyczny front - Ogień w przelicy 9.30 Kurier 10.01 Było, nie minęło 10.30 Kurier 11.01 Niezłomni 11.15 Nawigator - Program dla fanów żeglarsstwa 12.00 Rozmówki wschodniograniczne 13.00 Uwierz w dokument „Mistrz-prezydent” 13.30 Kurier 14.00 Granice: Anglia - Szkocja. Kryzys małżeński? 15.01 Światowiec 15.59 Miasta porty: okna na świat - Nowy Jork 16.45 Aktualności 16.50 To się wytnie 17.00 Pozytywka - Tygodnik Pozytywnie Nakręcony 18.40 U nos w Bytkowie 19.15 Zamyslenia nie tylko dla pobożnych 19.20 Pół wieku TV Katowice 19.35 Kabaret, to za duże słowo 20.01 30 minut ekstra 20.52 Studio świat 21.30 Kurier 21.45 Aktualności 22.05 Sobotni magazyn sportowy 23.30 Drużynowy Puchar Świata - Leszno 0.37 Studio Wschód 1.14 Następcy ropy - Powrót do węgla 1.41 30 minut ekstra 2.06 Studio świat.

### POLSAT

6.00 Pierwsza miłość (s.) 6.35 Jesteśmy (s.) 7.10 Sonic X 7.35 Tutenstein 8.00 Cudowne lata - Garczarstwo nic ci nie pomoże 8.30 Zwariowany świat Malcolma 9.00 Się kręci 9.30 Lowcy skarbów 10.30 Mały mistrz 12.45 Czarodziejki (s.) 13.40 Sopot TOPtrendy - Festiwal 2007 14.00 GP Wielkiej Brytanii - Kwalifikacje 15.05 Detektyw Extralarge - Jo Jo 17.05 Wianki w rytmie disco, czyli wielki powrót lat 80. 17.50 Nowe przygody Tequila i Bonettiego 18.50 Wydarzenia 19.25 13. posterunek 20.05 Obłądny rycerz 23.00 Siostra Betty 1.10 Wariatka z Alabamy 3.10 Nocne randki.

### TVC 1

6.20 Szamano, otwórz się (dla dzieci) 6.50 Bolek i Lolek (s. anim.) 7.00 Beniamin Kwiatek (s. anim.) 7.30 Był sobie... wynalazca (s.) 7.55 Moja maskotka 8.15 Łabędzia królewna (film anim.) 9.45 Rowero-wo wędrowki 10.00 Tajemnice przyrody (s. dok.) 10.25 Nasza wieś (mag.) 10.45 Muzyka dęta (pr. muz.) 11.20 Hobby magazyn J. Bobdhalowej 11.50 Niewiedza nie usprawiedliwia 12.00 Wiadomości 12.05 Z metropolii. Tydzień w regionach 12.35 Auto Moto Revue (mag.) 13.05 Bajkowe wakacje 14.25 Oczarowanie (s.) 15.25

Rozlewane na zamku (film fr.) 17.10 O skarb Czeskiej Anny (quiz show) 17.55 Prognoza pogody 17.57 Minuta z przyrody 18.00 Wiadomości 18.10 Derren Brown - Magia i manipulacje 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wiadomości, wiadomości regionalne, prognoza pogody, sport 20.00 Karel Gott w Lucernie (koncert) 21.10 Igraszki losu (film USA) 22.40 Wiadomości, sport 22.50 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 22.55 Szaleństwa miłości (film USA) 0.25 Betty Fisher i inne historie (film fr.-kan.).

### TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.15 Wydarzenia w regionach 7.50 Panorama 8.30 Kamera w podróży (s. dok.) 9.25 Świat cudów 10.00 Oslawiona (film USA) 11.40 GEN 12.00 Styl (mag.) 12.25 W kondycji (mag.) 12.45 Salon Cimrman 13.40 Al Jarreau 14.40 Klejnot w krainie 15.10 Mistrzowie kiero- wcy z Tahary (dok.) 15.40 Cudowna wyspa (dok.) 16.35 British Open 2006 (dok.) 17.35 Kochanie (film czes.) 19.05 Most Karola 19.30 Stop 19.35 Kultura. cz (mag.) 20.00 Zapraszamy do teatru: Mieszczanin szlachciem (Le Poeme Harmonique) 22.05 Pamięć domów na odludziu i folwarków (dok.) 23.00 Tour de France 2007 23.25 Czerwony karzeł (s.) 23.55 Noc z Andielem 1.25 Mała muzyka nocna.

### NOVA

6.35 Scooby-Doo (s. anim.) 7.00 Tom i Jerry (s. anim.) 7.25 Podróż Gulliwera (s. anim.) 7.50 Rudi i Trudi (s. anim.) 8.10 O.C. (s.) 9.00 Magazyn kulinarny 9.30 Nowa podróżomania 10.10 Julie Lescaut (s.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Eksplozja nastąpi o piątej (film czes.) 13.55 Wyciągi Formuły I w Niemczech (transmisja) 15.10 Mr. Bean (s.) 15.40 Rocky i Łoś Superkoś (film USA) 17.25 Trinity w drodze (film wł.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Lowca krokodyli (film austral.-USA) 21.50 Cast Away - Poza światem (film USA) 0.25 Erotyczne talk show 1.00 Kobra 11 (s.).

### PRIMA

7.00 Taz-mania (s. anim.) 7.20 Piotruś Pan i piraci (s. anim.) 7.45 Sylwester i Tweety (s. anim.) 8.10 Niesamowity świat zwierząt (s. dok.) 8.50 Salon samochodowy 9.50 Agata Christie: Śmierć lorda Edgware'a (film USA) 11.50 Lassie wróć (film USA) 13.50 El Condor (film USA) 16.00 Big Ben (s.) 18.00 Wiadomości, prognoza pogody 18.05 Jesteś tym, co jesz 19.00 Wiadomości, sport 19.25 Krok za krokiem (s.) 20.00 Ten pierwszy raz (film USA) 22.10 X-Men II (film USA) 0.55 Ukryty II (film USA) 2.40 Zapytaj o przyszłość.

## NIEDZIELA 22 LIPCA

### TVP 1

6.10 Warto kochać (s.) 7.00 Transmisja mszy św. z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie Łagiewnikach 7.55 Przygody pana Michała - Cztery serca 8.25 Domisie 8.50 FiFi - Nie zmieniaj się 9.05 Kadra 2012 9.30 Siódme niebo - Święta wojna 10.20 Cztery pancerni i pies (s.) 11.25 Tydzień 11.55 Między ziemią a niebem 12.00 Anioł Pański 12.15 Między ziemią a niebem 13.00 Wiadomości 13.10 Tajemnice przyrody - Niepokonany wilk 13.40 Nauczyciel z przedmieścia 15.30 Sąsiedzi - Program noworoczny (s.) 15.55 Niezwykłe wędrowki zwierząt - Na szlaku karibu 17.00 Teleexpress 17.20 Czy leci z nami pilot? 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Nadine 21.45 Okruchy dnia 23.55 „Łoskot” we Wrocławiu - Era Nowe Horzycy 0.05 To był rock! Maanam 0.55 Piłkownik Redl.

### TVP 2

6.45 Słowo na niedzielę 6.50 Lokatorzy (s.) 7.40 Tajemnica szyfru Marabuta 7.55 Czerdziestolatek (s.) 8.45 Ostoja 9.10 Zacznie gwiazdy - Halina Rowicka i Krzysztof Kalczyński 9.40 Prywatne życie szychykat 10.05 Wojciech Ciejrowski boss przez świat - Pueblo 10.35 Robaki atakują 11.30 Podróż kulinarna Roberta Makłowicza 12.00 Bogus - mój przyjaciel na niby 14.00 Familiada (teleturniej) 14.30 Złotopolscy (s.) 15.00

Szansa na sukces - Sława Przybylska i Jerzy Polomski 16.00 Na dobre i na złe (s.) 16.55 Egzamin z życia 17.50 Zagłębie Lubin: Groclin Dyskobolia Grodzisk Wielkopolski - Supercup Polski 18.50 Panorama 19.00 Zagłębie Lubin: Groclin Dyskobolia - Grodzisk Wielkopolski. Supercup Polski 20.10 Kabaretowa scena Dwójki - M jak majówka 21.05 Hity na czasie 22.40 Panorama 23.05 Sport-telegram 23.10 18 lat to nie grzech... - Koncert XII Festiwalu Gwiazd w Gdańsku 0.00 Kobieta samotna.

### TV KATOWICE

6.25 Półkownicy 6.51 Integracja 7.03 Wierzę, wątpię, szukam 7.30 Kurier 7.45 Aktualności 7.50 Z życia bocianów 8.00 Koncert zyczeń 8.45 Śląska lista przebojów 8.59 Nowoczesna medycyna - Schizofrenia 9.30 Kurier 10.01 Kuchnia nie tylko polityczna 10.30 Kurier 11.00 Teplotki 12.00 Telewizja objazdowa 12.30 Kurier 13.00 Półkownicy 13.30 Kurier 14.00 Projekt E2 - zielona maszyna 14.37 Puchar Świata w szermierce na wózkach „Szabla Kilińskiego” 16.45 Aktualności 16.50 TV Katowice poleca 17.00 Jak ten czas leci 18.40 Pół wieku TV Katowice 20.52 Młodzież kontra 21.30 Kurier 21.45 Aktualności 21.55 Piłkarska Trójka 23.00 Sportowa niedziela 23.57 Kuchnia nie tylko polityczna 0.23 Światowiec 0.49 Młodzież kontra 1.19 Telewizja objazdowa.

### POLSAT

6.00 Pierwsza miłość (s.) 7.15 Sonic X 7.45 Power Rangers (s.) 8.15 Słoneczny patrol (s.) 9.15 Dotyk anioła (s.) 10.15 Superdzieciaki - Geniusze w pieluchach II 11.50 Rewolwerowcy 13.45 Studio Formuły 1 14.00 Grand Prix Europy 16.05 Jaś Fasola 16.45 Świat według Kiepskich (s.) 17.50 Nowe przygody Tequila i Bonettiego 18.50 Wydarzenia 19.25 13. posterunek 20.00 CSI: Kryminalne zagadki Miami 22.10 Gotowe na wszystko 0.05 Magazyn sportowy 2.00 Dziewczyny w bikini (quiz).

### TVC 1

6.00 Ciekawostki z regionów 6.25 Adres: Europa Środkowa 6.50 Kłocki 7.00 Bajkowe wakacje 9.45 Kalendarium 10.00 Wędrująca kamera (mag.) 10.30 Obiektyw (mag.) 11.00 Grzechy dla widzów kryminalnych (s.) 12.00 Wiadomości 12.05 Podróż do Indii (dok.) 13.05 Bajka o koniu z hebanu 14.00 Magazyn religijny 14.20 Magazyn chrześcijański 14.40 W poszukiwaniu czasu utraconego (pr. cykl) 15.00 Szczęście domowe 15.30 Sama w nocy 16.40 Słowo na niedzielę 16.50 Antologia czeskiego humoru 17.30 TVC 17.57 Minuta z przyrody 18.00 Wiadomości 18.05 Nie wahaj się i kręć (pr. roz.) 18.35 Spostrzeżenia z zagranicy 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wiadomości, wiadomości regionalne, prognoza pogody, sport 19.55 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 Ojciec nieznan (film czes.) 21.30 Trzy kobiety... letni wieczór 3/4 (film fr.) 23.05 Wiadomości 23.15 Losowanie Sportki 23.20 Sprawa dla dwu (s.) 0.15 Świat sztuki 1.00 Wszystko party.

### TVC 2

6.50 Wiadomości TVS 7.10 Eurofondue 7.20 Klub 7.50 Panorama 8.30 Muzyczna wrytówka 9.15 Kultura.cz 9.40 Piękne miasta 10.05 Pamięć domów na odludziu i folwarków (dok.) 11.05 Derren Brown - Mesjasz 12.00 Wietrzny siew (film TV) 13.40 Błękitny samochód (film USA) 15.20 Via Imperialis 15.50 Władcy Hollar 16.20 Świat sztuki 17.10 Bandole- ro (film USA) 19.00 Sedno 19.05 Święci i świadkowie 19.20 Znaki i rytuały 19.35 Kultura.cz 20.00 Wieczór na temat... 22.10 Muzyczne wędrowki z Ladislavem Smolajkiem 22.25 Tour de France 2007 22.50 MŚ motocykli 2007 USA 0.00 Golf journal 0.20 TVC Live: Sto zwierząt 1.20 Karel Gott w Lucernie 2.20 Talk show J. Krausa.

### NOVA

6.40 Scooby-Doo (s. anim.) 7.05 Przyjaciecie z lasu (s. anim.) 7.35 Rudi i Trudi (s. anim.) 7.50 Młode w przyrodzie (dok.) 8.50 Program kulinarny 9.15 Nowa podróżomania 9.55 Julie Lescaut (s.) 11.40 Zagadki medycyny (s.) 12.30 Katastrofy (s. dok.) 13.30 Wyciągi Formuły I w Niem-

zech (transmisja) 16.20 Detektyw Monk (s.) 17.15 Diamenty są wieczne (film br.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Jesteś mądrzejszy od piątkoklasisty? (pr. roz.) 21.10 Zgubieni (s.) 22.00 Frantic (film USA) 0.15 Erotyczne talk show 0.50 Wiat z Pirenejów (s.).

### PRIMA

7.00 Taz-mania (s. anim.) 7.20 Piotruś Pan i piraci (s. anim.) 7.45 Sylwester i Tweety (s. anim.) 8.00 Prima rozrywka 8.10 Tajemnice wojny (s. dok.) 9.15 Świat 2007 (mag.) 9.50 Receptariusz prima pomysłów (mag.) 11.05 Narodziny gwiazdy (film USA) 14.00 Muzyka w sercach (film niem.) 16.00 Adwokat Věra (film czes.) 17.25 Program rozrywkowy 18.00 Wiadomości, prognoza pogody 18.05 Nie ma doskonałych 19.00 Wiadomości, sport 19.25 Krok za krokiem (s.) 20.00 „Ber nebo neber” (quiz show) 21.10 Chirurgzy (s.) 22.10 Synalek (film USA) 23.55 Blisko domu (s.) 0.50 Jednostka (s.) 1.40 Zapytaj o przyszłość.

## PONIEDZIAŁEK 23 LIPCA

### TVP 1

5.35 Moda na sukces (s.) 6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Kwadrans po ósmej 8.30 Sekretny świat misia Beniamina - Nowe porządki 8.55 Budzik - Litera 9.25 Moliki książkowe, czyli co czytać dziecku 9.35 Ranczo pod Zieloną Siódmką - O tym, jak mama zapadła w sen zimowy (s.) 10.05 Szkoła złamanych serc (s.) 10.55 Bao-bab, czyli zielono mi - Misja specjalna 11.20 Wielki świat małych odkrywców - Coś za coś 11.40 Telezakupy 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.20 Plebania (s.) 12.45 Matki, żony i kochanki 14.35 Rok w ogrodzie 15.00 Wiadomości 15.10 Klan (s.) 15.35 Dwie strony medalu (s.) 16.05 Pani prezydent 17.00 Teleexpress 17.20 Celownik 17.35 Moda na sukces (s.) 18.30 Dwie strony medalu (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Muszkieterka 21.50 Moskiewska saga 23.40 Teleexpress nocą 0.00 Ekstradycja 0.55 Najważniejszy dzień życia - Telefon 1.50 Rozmowy o zmierzchu i świcie - Rozmowa 5. STS i Mazury.

### TVP 2

5.25 Ocean Avenue (s.) 6.55 Przystanek praca 7.10 Telezakupy 7.25 W zgodzie z tradycją 7.40 Dookoła świata z Tippi - Tippi i lwy (s.) 8.10 Na dobre i na złe - Słoneczny pacjent (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie - lato 10.44 Święta wojna (s.) 11.10 Codzienna 2 m 3 11.40 Magnum 12.30 Przygody Tarzana - Szafrówy słoń (s.) 12.55 Heł, czyli tam i z powrotem 13.35 Znaki czasu 14.00 Starter 14.15 Fabryka śmiechu 15.05 Dr Quinn (s.) 15.50 Kochanie, zmniejszyłem dzieciaki (s.) 16.40 Gliniarz i prokurator - Własnym wysiłkiem (s.) 17.30 Biuro kryminalne - Sposób na awans 18.00 Program lokalny 18.45 Panorama 19.00 W 80 skarbów dookoła świata z Danem Cruickshankiem - Z Indii do Sri Lanki 20.05 Daleko od szosy (s.) 21.30 U fryzjera - Ochroniarz 22.00 Panorama 22.30 Biznes 22.35 Wywiad z Rodem Stewartem 22.40 Pamiętne lato 23.30 Kryminalne zagadki Las Vegas 0.15 Obcy.

### TV KATOWICE

6.00 Kurier 6.27 Kamera Kuriera 7.15 Kurier flesz 7.45 Aktualności 7.50 Gramy dla was 8.45 Domowy zwierzyniec 8.50 TV Katowice poleca 9.23 Serwis ekonomiczny 10.07 Serwis kulturalny 10.30 Kurier 12.10 Kurier świat 13.11 16/16 13.54 Serwis ekonomiczny 15.11 16/16 16.14 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.50 Drobne sprawy 17.00 Przygód kilka wróbla Ćwirka 18.00 Aktualności 18.40 Encyklopedia „Solidarności” 18.55 TV Katowice zaprasza 19.00 Zaolzie 19.15 Trójka dzieciom - Tajemnica szyfru marabuta 19.30 Ewangelia na dachach (mag.) 19.50 TV Katowice zaprasza 20.01 Telekurier 20.55 Trzeci wymiar 21.45 Aktualności sportowe 22.15 Plus minus 22.30 Kurier 22.45 16/16 - Wybieg 23.57 O co chodzi? Niech stanie się światło 0.44 Plus minus 0.57 Trzeci wymiar.

### POLSAT

6.00 Wstawaj! Gramy! (pr. muz.) 6.45 Sekret Larry'ego (s.) 8.00 Wielka wygrana (teleturniej) 8.55 Graczykowie - Karma-

wal zwierząt (s.) 9.30 Daleko od nosy - Euro Parkingowy (s.) 10.00 Czarodziejki (s.) 11.00 Dotyk anioła - Niezidentyfikowana kobieta (s.) 12.00 Pensjonat Pol Róża - Sponsoring (s.) 13.00 Jesteś moim życiem (s.) 14.00 Miodowa lala - Lesna zacięcie (s.) 14.45 Benny Hill 15.15 Rodzina zastępcza - Rzymskie wakacje (s.) 15.50 Wydarzenia 16.25 Daleko od nosy - Zapomniany pacjent (s.) 16.55 Strażnik Teksasu (s.) 18.00 Miodowe lata - Biznes lunch (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Rodzina zastępcza - Kwestia konformizmu (s.) 20.00 I kto tu rządzi 21.05 Wschodzące słońce 23.50 Nieustraszeni 0.50 Bumerang 1.30 Magazyn Formuły 1.30 Dziewczyny w bikini (quiz) 3.30 Nocne randki.

### TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Szamano, otwórz się (dla dzieci) 9.00 Kalendarium 9.15 O skarb Czeskiej Anny (quiz show) 10.00 Wiadomości 10.05 Ładnie z manery (s. dok.) 11.05 Oczarowanie (s.) 12.00 Wiadomości 12.30 Dobry wiecior z Waldemarem (pr. roz.) 13.25 Ćwiczy z TVC 13.35 Mieszkać - to szkła 14.00 Nie wahaj się i kręć (pr. roz.) 14.30 W poszukiwaniu czasu utraconego (pr. cykl) 14.50 Eurofundue 15.00 Wiadomości 15.10 Antologia czeskiego humoru 16.00 Bajkowe wakacje 17.15 AZ-kwiz (teleturniej) 17.40 U nas w Europie 17.55 Prognoza pogody 17.57 Minuta z przyrody 18.00 Wiadomości regionalne 18.15 Chłopaki w akcji (mag. kul.) 18.40 Zycie serce Europy 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wiadomości, wiadomości regionalne, prognoza pogody, sport 20.00 Horakwer (s.) 21.00 Podróż po... (mag.) 21.30 Receptariusz TVC 22.00 Przekręt (s.) 22.55 Wiadomości, prognoza pogody, sport 23.05 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.10 W biegu 23.50 Sama w nocy (film) 1.00 Simpsonowie 1.20 AZ-kwiz.

### TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Golf junior 7.00 Nadal tutaj jestem 7.30 TVC 7.50 Panorama 8.30 Na pływalni z Lir Ullmann 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.55 AZ-kwiz (teleturniej) 12.00 Rzeszyjski tenisista (dok.) 13.00 Bajkowe wakacje 15.20 Blanka Matragi (dok.) 15.50 Klan (mag.) 16.25 GEO: Chemia smutku 16.55 20 000 mil podmorskiej żeglugi (film USA) 19.00 Wiadomości w języku zapo- wym 19.05 10 wieków architektury 19.30 Simpsonowie (s. anim.) 19.50 Ćwiczy z TVC 20.00 Eksperyment Geologia (dok.) 21.00 Wydarzenia. komentarz 21.35 Tour de France 2007 22.00 Na czas na lzy (film USA) 23.55 Magazyn historyczny 0.25 Święci i świadkowie 0.35 Znaki i rytuały 0.50 Kultura.cz 1.55 O czym marzą mężczyźni.

### NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Kłocki (s.) 9.30 Dzieciaki z wyspy skarbów (film Nowa Zel.) 11.20 Lennsen i spółka (s.) 11.50 To morderstwo, napisali 12.40 Sue Thomas, agent FBI (s.) 13.15 Gliniarz z dżungli (s.) 14.15 Gliniarz z Rosenheim (s.) 15.15 Poszukiwana skarbów (s.) 16.10 Strażnik Teksasu 17.00 Popołudniowe wiadomości, prognoza pogoda 17.35 Świat według Banitki 18.05 Kryminalne zagadki Las Vegas 18.55 Gospoda (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Kobra 11 (s.) 21.00 Lizzie McGuire (film USA) 22.40 Władcy (film USA) 0.20 Pamięć zbrodni (s. dok.)

### PRIMA

6.30 Jolanda, córka Czarnego Króla (s. anim.) 7.00 Szamano ben gracie (pr. roz.) 8.55 Jesteś moim życiem (s. dok.) Płonienie namiotności (s.) 10.55 Ładnie z gór (s.) 11.55 Ojciec Bruzi (s.) 12.55 Komisarz Rex (s.) 14.55 Nieustraszeni (s.) 16.00 Diagnoza morderstwa (s.) 16.55 Rewir Wołfa (s.) 17.45 Minuty regim. 17.48 Wiadomości regionalne 18.00 Wiadomości, prognoza pogody 18.05 5 w tra 5 (pr. roz.) 19.00 Wiadomości, sport 19.25 Krok za krokiem (s.) 20.00 Głównym kim jestem! (pr. roz.) 21.10 Głównym wszystkim (s.) 22.10 Noworoczny głębia (s.) 23.05 W śniegu (film niem.-wsc.) 2.40 Zapytaj o przyszłość.


Telewizja zastępcza sobie prowa zainst...

los  
los  
los

ycze

Dnia 22 lipca ob...  
pan  
Z tej okazji duzo...  
czego zapala i po...  
ka z zięciem, syr...  
Adas, Tomek i M...

Przez Kola PZ...  
Pan prof...




jeszcze raz. Szc...  
kennosowych lat. Z...  
PZKO Cz. Cieszy...

Dziesiątki aktyw...  
pan pro...  
pa. przewodnic...  
Miejscowego Kol...


pa...  
czek Sekcji H...  
Klubu 99...  
PZKO w Olbrach...  
czy jubileusz 70-...  
dziesiątkę za wył...  
tychowych, stale...  
nihilatorem najser...  
w zadowoleniu i w za...  
dobra ogień.

Dnia 21. 7. 2007 o...  
wy 15 lat nasz O...  
P...  
z Hawierzowa...  
zawierających). Z...  
zadowolenia, pomys...  
dzianka z mężem.

Dwudziesty pi...  
Zj nam Mam...



Owoc...  
O czym marzą mężczyźni.



O okazji zakońc...  
CIELE UNIVER...  
dziesiątki w zyciu...  
pani...  
zwy podziema Ze...

o w kin...  
KAWKINA - Cem...  
żarów - Na kawa...  
żarów. 17.00:1...  
żarów. 20.00:1...  
żarów (21, 22, g...  
żarów (21, 22, g...  
żarów. 17.00, 2...

los  
los  
los

# Zyczenia

Dnia 22 lipca obchodzi swój jubileusz pan **DANIEL KADLUBIEC**. Z tej okazji dużo zdrowia, sił, lekkiego pióra, twórczego zapału i pomyslnych wiatrów życzą żona, córka z dziećmi, syn z żoną oraz wnuki Kuba, Wojtek, Adas, Tomek i Maciuś. GL-427

Prezes Koła PZKO Cz. Cieszyn Mistrzowice Pan prof. Dr **DANIEL KADLUBIEC** obchodzi 22. 7. 2007 swój jubileusz pięknych i owocnych lat życia: W niedzielę będzie temu siedemdziesiąt lat, co ujrzały Twoje oczy przepiękny ten świat. Z tej okazji składamy życzenia zdrowia, szczęścia, powodzenia. Niech dobry los się kłania w pas. Sto lat, sto lat, jeszcze raz. Szczęśliwej podróży do kolejnych jubileuszowych lat. Z całego serca życzą członkowie MK PZKO Cz. Cieszyn Mistrzowice. GL-409

Uroczysti aktywni działacze społeczni pan prof. **DANIEL KADLUBIEC** przewodniczącego Rady Kultury ZG, prezes Miejscowego Koła PZKO Mistrzowice, pan inż. **JERZY CZAP** członek Sekcji Historii Regionu przy ZG, współorganizator Klubu 99, członek zarządu Miejscowego Koła PZKO w Olbrachcicach obchodzą w tych dniach z okazji jubileusz 70-lecia urodzin. Zarząd Główny PZKO składając za wykazane, też w niełatwych sytuacjach życiowych, stałe zaangażowanie społeczne, składa najbardziej serdeczne życzenia długiego życia w zdrowiu i w zadowoleniu z wszelkich dokonań dla dobra ogółu. GL-428

Dnia 21. 7. 2007 obchodzi swój zany jubileusz zyciowy 85 lat nasz Ojciec, Dziadek, Pradziadek, Teść, pan **JÓZEF BARON** z Hawierzowa Żywocic (teraz zamieszkały w Stanislawicach). Z tej okazji dużo serdecznych życzeń zdrowia, pomyslności do dalszych lat życzy córka Renka z mężem. GL-410

Dwudziesty pierwszy lipca to piękna data, żyj nam Mamusiu do końca świata. Dni obchodzi swój jubileusz zyciowy pani **IRENA KUBICZKOWA** z Hawierzowa. Z tej okazji życzenia dużo zdrowia, szczęścia, powodzenia, radości z życia i 100 lat Kochanej Mamusi składają córka Lenka, syn Tomasz i mąż Roman. RK-144

Dziś obchodzi swój jubileusz urodzin koleżanka pani **IRKA KUBICZEK** z Hawierzowa. Z tej okazji radości w każdej sekundzie, uśmiechu w każdej minucie, pogody w każdej godzinie, szczęścia przez całe życie życzą PrzeKojaOl. RK-141

Z okazji zakończenia studiów medycznych MEDICINAE UNIVERSAE DOCTOR pomyslności i dużo sukcesów w życiu osobistym i w pracy lekarskiej pani **IWONCE HNYLUCH** żony rodzina Zęboków i ciocia Grocholowa. AD-102

# W kinach

**WARSZAWA** - Centrum: Piraci z Karibiu - Na końcu świata (21-23, godz. 17:00); Szklana pułapka (21-22, godz. 20:00); Refleks Malowany (21, 22, godz. 17:00); Renesans (21, 22, godz. 20:00); Norbit (21, 22, godz. 17:00, 20:00); Kino letnie: - Centrum: Most do Terabithii (21-23, godz. 15:30); Ocean's 13 (21, 22, godz. 17:45, 20:00, 23, godz. 17:45); Hostel II (23, godz. 20:00); Kino letnie: „Vratné lahve” (21, 22, godz. 21:30); **TRZYNIEC** - Kosmos: Shrek 3 (23, godz. 17:30); „Tajnosti” (23, godz. 20:00); **BYSTRZYCA** - 300 Spartan (21, godz. 19:00); Spiesob na rekina (22, godz. 17:00).

# Wspomnienia

Nie umiera ten, kto trwa w pamięci żywych...  
Dziś, 21. 7. 2007 mija 30 lat od tragicznej śmierci śp. **WINCENTEGO HOLENKI** z Ropicy. O chwilę wspomnień proszą najbliżsi. GL-412

W naszych sercach, w naszych myślach pozostaniesz na zawsze.  
Wczoraj minęła smutna piąta rocznica śmierci naszego Drogiego Ojca śp. **WŁADYSŁAWA KOZUCHA**. Z szacunkiem i miłością wspominają córka Małgosia z Karolem, wnuczka Elżbieta i syn Grzegorz z rodzinami. RK-143

Czas mija, wspomnienia pozostają  
Dnia 20. 7. minęła 1. rocznica śmierci naszej Kochanej śp. **HELENY MATWIJKOWEJ** z Trzyńca Tarasu  
Dnia 16. 3. minęła 14. rocznica śmierci naszego Kochanego śp. **GUSTAWA MATWJKOWA** z Trzyńca Tarasu

Dnia 20. 8. minie 9. rocznica śmierci naszej Kochanej śp. **HALINY BETASOWEJ** z Trzyńca Tarasu  
Z miłością i szacunkiem wspomina najbliższa rodzina. GL-420

Dnia 22 lipca 2007 minie 1. rocznica śmierci naszego Kochanego Męża, Ojca, Dziadka śp. inż. **JERZEGO SIKORY** z Końskiej Podlesia. O chwilę cichych wspomnień proszą żona, córka Renata z przyjacielem Tomaszem oraz córka Jolana z mężem Marianem i wnuk Adrian. GL-417

W poniedziałek 23 lipca minie 25. rocznica śmierci śp. PhDr **TADEUSZA SIWKA** byłego redaktora naczelnego Zwrotu i Glosu Lądu. O chwilę wspomnień proszą najbliżsi: żona Dagmar, syn Tadeusz i córki Aleksandra i Halina z rodzinami. GL-418

Nie umiera ten, kto pozostaje w sercach bliskich.  
Dnia 27 lipca mija piąta rocznica, kiedy opuściła nas na zawsze Kochana Siostra, Ciocia i Szwagierka śp. **MUDr AURELIA ULMANOWA**  
Dnia 26 grudnia zaś przypomnimy sobie chwytliwą rocznicę śmierci Jej Męża śp. **BOLESŁAWA ULMANA**  
O chwilę wspomnień i modlitwę proszą siostra z rodziną. GL-406

300 Spartan (21, 22, godz. 21:30); **HAWIERZÓW** - Centrum: Most do Terabithii (21-23, godz. 15:30); Ocean's 13 (21, 22, godz. 17:45, 20:00, 23, godz. 17:45); Hostel II (23, godz. 20:00); Kino letnie: „Vratné lahve” (21, 22, godz. 21:30); **TRZYNIEC** - Kosmos: Shrek 3 (23, godz. 17:30); „Tajnosti” (23, godz. 20:00); **BYSTRZYCA** - 300 Spartan (21, godz. 19:00); Spiesob na rekina (22, godz. 17:00).  
Firma SOEX, spol. s.r.o. Tinec-Hajkovic zatrudni pracowników Do obsługi maszyn do obróbki metali  
✳️ wykształcenie i praktyka mile widziane  
✳️ pracowników bez wykształcenia wyszkolimy  
Blisze informacje pod nr. tel. 00420 558 333 105, w dni robocze od 8.00 do 15.00

# Nekrologi

W głębokim żalu pograżeni zawiadamiamy krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 18. 7. 2007 na zawsze opuścił nas w wieku niespełna 84 lat śp. **EDWARD DZIK** zamieszkały w Hawierzowie Mieście. Pogrzeb Zmarłego odbędzie się w poniedziałek dnia 23. 7. 2007 o godz. 15.00 z sali obrzędów pogrzebowych w Orłowej. W smutku pograżona rodzina. RK-147

**Wo w radio**  
**POLSKIE AUDYCYJE**: 22. 7. o godz. 18.30 Ostrawa 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz. Wielka Woda sprzed 10 lat.

**Wo w terenie**  
**CIERLICKO KOŚCIELEC** - Komitet Organizacyjny Obchodów 75. rocznicy Z i W zaprasza na spotkanie 26. 7. o godz. 17.00 do Domu Polskiego na Kościelcu.  
**JABŁONKÓW** - Zarząd MK PZKO zaprasza na zebranie członkowskie 22. 7. o godz. 15.30 do Domu PZKO. W programie organizacja i przygotowanie 60. Goralskiego Święta.  
**ORŁOWA** - Rada Obwodu Orłowskiego organizuje wyjazd autobusem na Święto Goralskie do Jabłonkowa 5. 8. Wyjazd o godz. 9.30 z

Firma Atiss Orłowa poszukuje asystentki handlowej do sprzedaży i nadzoru montażu wysokiej klasy drzwi wewnętrznych oraz domów całodrewnianych  
**Wymagania**  
• wykształcenie średnie budowlane  
• zdolności organizacyjne  
• dokładność i precyzyjność  
• prawo jazdy kat. B  
Miejsce zatrudnienia w Orłowej 3  
Prosimy o przesłanie życiorysu pod adres: atiss-servis@quick.cz www.atiss.karvina.info

**KAMIENIARSTWO DOBELSKA**  
43-419 Hazlach k. Cieszyna ul. Jastrzebska 1  
**NAJNIŻSZE CENY NA ŚLĄSKU CIESZYŃSKIM**  
Nasz przedstawiciel handlowy jest do Państwa dyspozycji **Miroslaw Bohubek**  
tel. 776 296 099 lub 0048 516 193 726  
Przyjazd do klienta z pełną ofertą obmiar, projekty, wyseny oraz wszelkie konsultacje są **BEZPŁATNE**  
Stanowni Państwo, przed dokonaniem wyboru poznajcie naszą ofertę. Serdecznie zapraszamy!

**Kamieniarstwo WRZOS**  
**NAJWIĘKSZY ZAKŁAD NA POGRANICZU**  
Oferujemy wzornictwo czerpane z najlepszych tradycji kamieniarskich  
Wiele nowości na rynku czeskim • Dla nas jakość jest najważniejsza  
Siedziba firmy: Hazlach, ul. Cieszyńska 20b, tel. +48 338 567 377, (4 km od granicy w Boguszowicach) • Filia: Golezów, ul. Grabowa 4, (3 km od granicy w Lesnej)  
• Wyłączny przedstawiciel firmy: Jan Kisiala, tel. +48 600 293 968  
**NA ŻYCZENIE PRZYJEZDZAMY DO KLIENTA ZAWSZE Z NAJLEPSZĄ OFERTĄ**

Łutyni D. przez Rychwałd, Orłową i Dąbrowę. Zobowiązujące zgłoszenia w poszczególnych MK lub pod nr. tel. 596 520 982 do 30. 7.  
**PTTS „BŚ”** - informuje, że odjazdy autobusów na wycieczkę pod Pilsko 28. 7. są z Karwiny o godz. 6.50, z Cz. Cieszyna godz. 7.20, z Trzyńca - dworca kolejowego godz. 7.35. Następane przystanki: Wędrzynia, Bystrzyca, Gródek, Nawsie, Jabłonków. Zabrać dokumenty i zlotówki. Inf. 605 783 338.  
**UWAGA CHÓRZYŚCI CHNP!** - W poniedziałek 23. 7. żegnamy pieśnią kolegę śp. Edwarda Dzika. Zbiórka o godz. 14.30 przed kaplicą cmentarną „Na zimnym dole” w Orłowej.

**ferty**  
**USŁUGI transportowe, też mini koparkę.** Tel. 0048 603 642 369, 0048 607 667 191. GL-388  
**TAXI Trzyniec** tel. 800 224 225. GL-411  
**MALOWANIE DACHÓW I ELEWACJI** Baliński, tel.: 558 742 469, 732 383 700. GL-306

**Zatrudnimy**  
**HANDLOWCA Z BRANŻY HUTNICZEJ**  
Wymagania: język polski  
Oferujemy: atrakcyjne warunki zatrudnienia  
CV prosimy przesyłać na nasz e-mail: [biuro@pwm.pl](mailto:biuro@pwm.pl)

Gustav Kindt GmbH representative office  
Vladukotová 58/6, Český Tešín 737 01  
zatrudni:  
**ASYSTENTA/TKĘ d/s HANDLOWYCH ORAZ d/s NADZORU REALIZACJI ZAMÓWIEŃ**  
Dział towarów rolnych  
Wymagania:  
• średnie lub wyższe wykształcenie  
• znajomość JA / JN mile widziana  
• znajomość obsługi PC  
• dokładność i precyzyjność  
Oferujemy:  
• interesującą i motywującą pracę  
• korzystne warunki płacowe  
• możliwość samorealizacji  
Pisemne zgłoszenia prosimy kierować pod wyżej wymienionym adresem lub e-mailem pod adres [dusczok@gmx.de](mailto:dusczok@gmx.de) w terminie do 31. 7. 2007

## CURT RIESS – »Procesy, które poruszyły świat«

Wyd. „Jeden Świat”. Historia świata przedstawiona jako opis najgłośniejszych procesów – tę ideę podsunął autorowi książki sam Tomasz Mann. W ten sposób powstała fascynująca relacja z osiemnastu najbardziej spektakularnych procesów sądowych w dziejach począwszy od rozprawy przeciwko Sokratesowi w starożytnej Grecji, Jezusowi w Jerozolimie, Joannie D’Arc, owianej tajemnicą Macie Hari, Adolfowi Hitlerowi sądzonemu w 1924 roku za próbę obalenia rządu bawarskiego, działaczom bolszewickim w Rosji Sowieckiej aż po proces Adolfa Eichmanna w Jerozolimie w 1961 roku.



## JACQUELYN MITCHARD – »Smaki miłości«

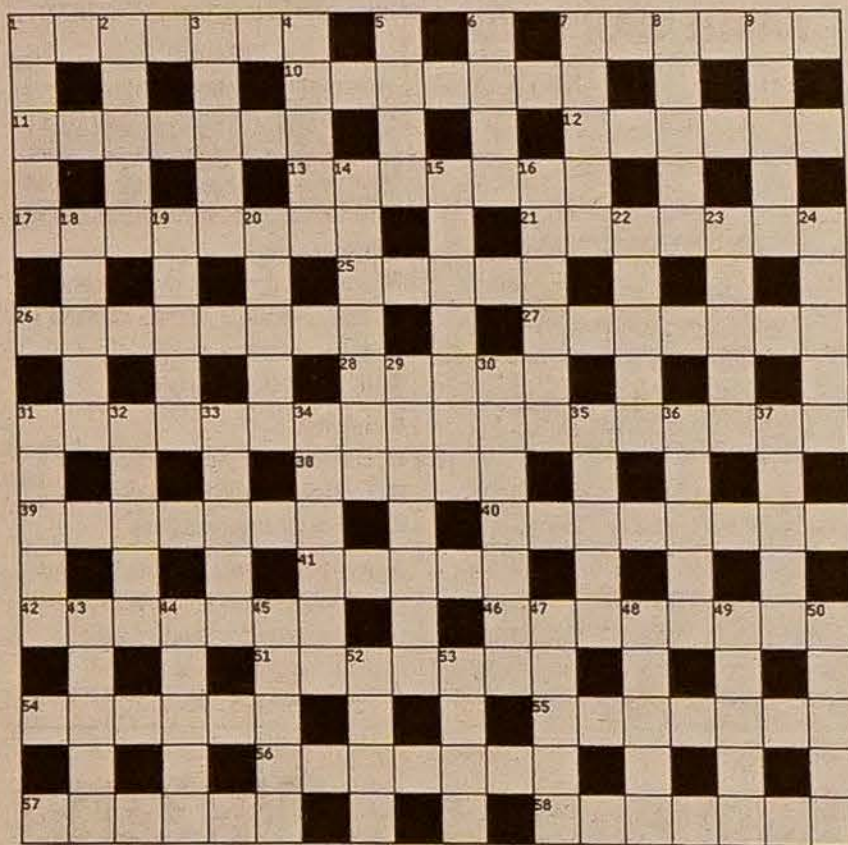


Wyd. „Świat Książki”. Powieść obyczajowa o walce z przeciwnościami losu. Julie, matce trojga dzieci z dwudziestoletnim stażem małżeńskim, wali się świat. Najpierw odchodzi mąż, wkrótce potem ona sama okazuje się poważnie chora. Bezradna, nie potrafi skorzystać ze wskazówek, jakich udziela swym czytelnikom w gazecie. Na szczęście, choć czuje się samotna, nie jest sama, a fortuna kołem się toczy i nie należy tracić nadziei.

Książki można nabyć lub zamówić w Klubie Polskiej Prasy i Książki przy ul. Čapka w Cz. Cieszynie (nr tel. 558 740 226). (kor)

## Krzyżówka

POZIOMO: 1. taktuk wojenny 7. umarł i na desce leży 10. postrzał 11. gmina na pograniczu powiatu Bielskiego i Cieszyńskiego 12. pan na gospodarce 13. zupa z buraków ćwikłowych 17. monumentalna wieża w starożytnej Mezopotamii 21. *Camellia sinensis*, roślina z rodziny cistronkowatych 25. dowód na niewinność 26. cedzak 27. spiszek zbrojny 28. szeroki płaszcz Beduina 31. **ROZWIĄZANIE DODATKOWE** (Powieść Bruce Marshalla) 38. jednostka pojemności elektrycznej 39. warzywo na przeczeciu 40. przed *Chmurką* pogodę zapowiadał 41. do żyrafy podobny 42. nadużywa leków 46. ściereczka 51. pożary stara się gasić 54. wyższy duchowny 55. Juliusz, aktor i reżyser 56. równik ziemski 57. worek do spania 58. dzień pracy zarobkowej. PIONOWO: 1. radziecki statek kosmiczny 2. podłużne wyłobienie 3. port w Finlandii 4. podłoże dla roślin 5. tarcie zmniejsza 6. feldkurat Haška 7. część oceanu 8. z niejednego pieca jadany 9. kraj królowej Kleopatry 14. chilijska konkurentka Sahary 15. drut zwinięty wokół walca 16. były prezydent Francji 18. japońska firma samochodowa 19. Marek, medalista mistrzostw świata w 1974 i 1982 roku 20. narzędzie stalowe o ostrym końcu 22. żydowski nauczyciel zakonu 23. książka z mapami 24. konopie służące do produkcji lin 29. nie tylko górnikom patronuje 30. żona Władysława Jagiełły 31. wysunięta w morze wąska część lądu 32. budowla z kart 33. lekarz z powieści Żeromskiego 34. zniewaga 35. tylko na Poloninie życie dla niego 36. np. Watergate 37. roślina zielna 43. Eu 44. łapanie zwierzyny łownej w celu przesiedlenia 45. kwiat jesienny 47. jednocześnie brzmienie kilku dźwięków 48. porcięta 49. przywara 50. chroniony torbacz nadrzewny 52. Ruska lub Mazowiecka 53. jedno z najważniejszych zbóż chlebowych. Opr. JO



### Rozwiązanie krzyżówki z 14 lipca:

POZIOMO: 1. KRZEM 7. BANKS 10. AKTORSTWO 11. ZAPĄŁ 12. NUBIA 13. PROHIBITA 18. ISTRIA 19. IDO 20. APTEKA 21. SNOPI 22. GÓRA 23. CENOZA 24. EMU 26. ARKADA 27. GRASS 29. WIEK NIEBEZPIECZNY 36. DNO 37. YAM 38. SALOME 39. INGEST 40. ANAPEST 44. CEMBAŁO 47. TABORET 51. MINNESOTA 54. LORENZ. 55. ACI 56. OJCZYM 57. EMERYTURA 60. ZAKAZ 61. ROLKA 62. JAMAJCZYK 63. AISZA 64. ANTUK. PIONOWO: 1. KUZNIECOW 2. ZAPYTANIE 3. MALPISZON 4. OTTO 5. DRUID 6. ETUI 7. BONAPARTE 8. NABIERACZ 9. SZARAWARY 14. RANA 15. HIPERBOLA 16. BOGUSZYCE 17. TARA 25. MAE 27. GEN 28. SPA 30. IMAGE 31. KLOMB 32. IDEALIZM 33. IMITATOR 34. CACKO 35. NOSZE 41. NON 42. PRECYZJA 43. STO 44. CALIZNA 45. MARAKAS 46. AMNEZJA 48. BAJARKA 49. REZOLUT 50. TYMBARK 52. NAR 53. SIT 58. EMMA 59. USZY.

Wśród autorów poprawnych rozwiązań rozlosowane zostanie CD „Ondraszek – Pan tysej Góry”. Termin nadsyłania rozwiązań upływa w piątek 27. 7. br. o godz. 12.00. Nagrodę (do odbioru w redakcji) za rozwiązanie krzyżówki z ub. soboty otrzymuje: Karol Kubice – Oldrzychowice.

## SZCZYPIORNIŚCI BANIKA KARWINA SZLIFUJĄ FORMĘ

### Kierunek Wysokie Tatry

Pilkarze ręczni Banika Karwinia udanie rozpoczęli letni okres przygotowawczy do nowego sezonu. Podopieczni trenera Jiřego Ketrta w towarzyskim meczu rozbili 40:20 (18:4) szósty zespół ubiegłego sezonu, Hranice. W barwach gości zaprezentowała się trójka byłych szczypiornistów Karwiny – R. Brůna, Węglorz i Szymon.

Karwiniacy w poniedziałek rozpoczynają tygodniowe zgrupowanie w słowackich Wysokich Tatrach, w miejscowości Podbańska. W ramach tego obozu Banik trzykrotnie zmierzy się z Tatranem Preszów. Mistrz Słowacji będzie gościnnie uczestniczyć w nowym sezonie czeskiej ekstraklasy, który startuje 9 września. Traf chciał, że w 1. kolejce Karwina znów zmierzy się z Preszowem.

W sparingu z Hranicami z dobrej strony pokazali się nowi zawodnicy Banika. Niezły mecz na pozycji środkowego rozgrywającego zaliczył Polak Robert Kieliba, który zdobył dwie bramki. Sześć goli strzelił wypożyczony z Frydku-Mistku Pavlíček. Trener Jiří Ketrta skorzystał w trakcie spotkania z prawie wszystkich zawodników, w bramce zmieniło się trzech golkeeperów.

KARWINA – HRANICE 40:20 (18:4). Karwina: Marjanovič, Mrkva, Lefan – Plšek 2, Heinz 3, Indjič 4, Vala 3, Šulc 4, Mrózek, Farka-

šovský 1, Kubis 2, Korňan 3, Petrušovský 5/2, Kieliba 2, Kuzo 2, Faith 3, Pavlíček 6.

### Letni program Banika

23-29. 7. obóz w Podbańskiej (Słowacja), 1. 8. Karwina – Powaska Bystrzyca, 10-11. 8. wyjazdowy dwumecz z mistrzem Polski Zagłębie Lubin, 17-19. 8. turniej Handball Champions Cup w Niemczech (Turywa: Gudme, Konstancja, Magdeburg, Skovde, Granollers), 27-28. 8. dwumecz z Tatranem Preszów, 3. 9. Powaska Bystrzyca – Karwina. (jb)

## Sport Polski

● **ELIMINACJE DO PUCHARU UEFA: ZWYCIĘSTWO BEŁCHATOWA.** W I rundzie eliminacji do Pucharu UEFA wicemistrz Polski PGE GKS Bełchatów wygrał z gruzińskim Amerti Tbilisi 2:0. Obie (i warto podkreślić efektywne) bramki dla gospodarzy strzelił obrońca – Dariusz Pietrasiak. Pierwszą bramkę Pietrasiak zdobył w 51. minucie pięknym strzałem z woleja w krótki róg, zaś w 83. minucie stoper ten przypięczył zwycięstwo Bełchatowa, posyłając piłkę strzałem głową również w bliższy róg. Rewanż za dwa tygodnie w Tbilisi.

● **KUBICA PIĄTY PODCZAS WCZORAJSZEGO TRENINGU.** Robert Kubica, polski kierowca F1 zespołu BMW Sauber, zajął piątą pozycję podczas pierwszego piątkowego treningu przed niedzielnym GP Europy na torze Nuerburgring.

● **ODWOŁANIE LEGII.** Działacze warszawskiej Legii złożyli do UEFA

odwołanie od kary, jaką europejska federacja piłkarska nałożyła na klub za ekscesy wywołane przez jego kibiców w przerwie spotkania Pucharu Intertoto z Vetrą Wilno. Odwołanie Legii zostanie rozpatrzone 23 sierpnia. Przypomnijmy, że stoleczny klub został wykluczony z udziału w rozgrywkach pod egidą UEFA na okres dwóch lat (obecny rok i następny, jeśli zdoła się zakwalifikować w ciągu najbliższych pięciu lat). (jb, PAP)

### PLYWACKIE MISTRZOSTWA RC

#### Brazowy O. Broda

Ondřej Broda, zawodnik klubu pływackiego Slavia Hawierzów, wrócił z mistrzostw RC w Pradze z dwoma brązowymi medalami. Pływak zajął trzecie miejsce na dystansie 50 m stylem dowolnym (czas 23,75) oraz 50 m stylem grzbietowym (27,99). W pływackim sprincie stylem dowolnym zwyciężył Ondřej Flešchmann z Komety Brno (23,61), a w stylu grzbietowym triumfował pływacz klubowy Fleischmanna – Martin Verner (27,56).

### Uwaga, sportowcy!

PTTS „Beskid Śląski” – sekcja sportowa – zaprasza zgłoszonych uczestników Światowych Igrzysk Polonijnych Słupsk 2007 (28. 7. – 4. 8.) na spotkanie, które odbędzie się w poniedziałek 23 lipca o godz. 16.00 w salce konferencyjnej Kongresu Polaków w Cz. Cieszynie przy ul. Komeńskiego 4. Prosimy o zabranie 300 Kč na dopłatę, omówione zostaną też ostateczne szczegóły wyjazdu. Sekcja Sportowa PTTS „Beskid Śląski”

### Nasza oferta

● **TURNIEJ PIŁKARSKI »O Puchar Wójta Stonawy«:** dziś na boisku KS Stonawy (o godz. 13.30 Stonawa – Cukrownik Chybie, 14.45 MFK Hawierzów – Polonia Marklowice, 16.15 mecz o 3. miejsce, 17.30 finałowy mecz turnieju).

● **MFK KARWINA – FOTBAL TRZYNIEC:** piłkarski sparing dziś o godz. 10.15 na stadionie w Karwinie Raju. Obie drużyny testować będą nowych piłkarzy. W barwach Karwiny pojawi się m.in. eks-trzyńczanin Patrik Miko.

● **CIESZYŃSKA LIGA FUTBOLU:** Głos Ludu – Kovona System (jutro o godz. 9.00 na Brandysie w Czeskim Cieszynie). (jb)

## Pod Prysznkiem

Poziom polskiej lekkoatletyki od kilku lat nie jest najlepszy i jak na razie nie widać też światła w tunelu. Słabo spisali się młodzi Polacy podczas mistrzostw świata kadetów w Ostrawie. W kategorii do lat 18 można wprawdzie znaleźć kilku utalentowanych zawodników, ale na najważniejszych imprezach rangi mistrzostw świata z młodych polskich lekkoatletów ulatnia się powietrze. Co z tego, że w odbywających się w tym samym terminie młodzieżowych mistrzostwach Europy w Debreczynie Polacy stawiali na podium, kiedy tak daleko im do

światowej czołówki. Trzy złote medale zdobył w Debreczynie 20-letni Marcin Lewandowski, ostatni medal na swoim koronnym dystansie 800 m. Czas Polaka wyniósł 1:49,94, był tylko o 5 setnych lepszy od zaledwie 17-letniego Kenijczyka Geofreya Kibeta, który zwyciężył na tym dystansie w Ostrawie. W sierpniu odbędą się w japońskiej Osace mistrzostwa świata seniorów. Wtedy przekonamy się o tym, w jakiej kondycji znajduje się polska lekkoatletyka. Nie uskręcam, że bardzo chciałbym usłyszeć w Osace Mazurka Dąbrowskiego. (jb)

## Chora królowa

## Co słysząc?

● **MIROSLAV ČERNÝ PIŁKARZEM FOTBALU TRZYNIEC.** Nowym nabytkiem drugoligowego klubu piłkarskiego Fotbal Trzynec został wczoraj 29-letni Miroslav Černý. Wychowanek Banika Hawierzów występował już pod Jaworowem w wiosennej rundzie sezonu 1998-99, zaliczył też w klubie cały następny sezon 1999-2000. Po epizodzie w Piotrowicach Černý bronił barw FC Witkowic. – Černý jest piłkarzem, który bez problemów może grać na wielu pozycjach. To typ nowoczesnego futbolisty – stwierdził menedżer Fotbalu Trzynec Zdeněk Dembinný.

● **CABÁK, SZMEK, VAVRUŠA DO FRYDKU-MISTKU.** Wiele wskazuje na to, że trzecioligowy klub piłkarski Frydek-Mistek będzie w nowym sezonie MŚLF jednym z czarnych koni rozgrywek. Duet trenerski Radek Látal-Dalibor Damek dwoi się i

troi, by przed rozpoczęciem trzeciej ligi dostatecznie wzmocnić zespół. Do nowych twarzy w klubie należą m.in. trzech piłkarze, znani z ozolniańskich boisk. František Cabák przechodzi do Frydku z Czeskiego Cieszyna (gdzie z powodu kontuzji ubiegły sezon spędził przeważnie na trybunie), z Trzyńca zdobył Marka Vavrušę i Radka Szmeke. Spora w tym zasługa trenera Dalibora Damka, który wszystkich trzech piłkarzy zna z czasów prowadzenia dywizyjnego wówczas IRP Cieszyn.

● **GDZIE ZAGRA RADEK PETR?** Golkeeper młodzieżowej reprezentacji RC do lat 20 Radek Petr, który w niedzielę bronił będzie bramki czeskiej młodzieżówki w finale mistrzostw świata, jest w sferze marzeń działaczy drugoligowego Fotbalu Trzynec. Bardziej prawdopodobny jest jednak jego transfer do któregoś

z renomowanych klubów europejskich, piłkarzem zainteresowanymi jest chociażby włoska Fiorentina. Golkeeper Banika Ostrawa ubiegły sezon spędził w Muténicach.



Bramkarz czeskiej młodzieżówki Radek Petr jutro spróbuje zatrzymać Argentinę. Właśnie z faworytem mistrzostw świata do lat 20 zmierzą się Czesi w finale nadyjskiego czempionatu.



Na stonawskim ob...

### Chór Mieszkańców

Zaol... CANTONIGRO... tym sukcesem... rzyśtów zakończ... jeliuszowski X... wy Festiwal Mu... walczył się w hiszpa... tologos. Chór r... Novum”, działa... PTA „Ars Music... trzech kategori... dżm, zdobywają... rzy czwarte mi... wywalczyli nas...

### Alarm

KARWINA (mr... rządzających w... z relaksu na k... zchronili przed... województwa r... Olszuga basenu... wyškę do zbior... go na kwas siar... wyniku chemic... b; uwolnienie... szczenie powie... Wezwana na... ka jednostka st... wmy po zmierz... szczenia przys... W specjalnych... ych strażacy... powstała subst... gozną trucizną... nocześnie zab... pielska kurtyn... Alcja zakoń...

### Mogoda

WTOREK – Za... pje do dużego... wy. Temperatur... nocą 14-18 st. C... rzenie wzrastają... możliwe ulewy. 18-24 st., nocą 1... 977121242